

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
Ірина САВИЦЬКА
« _____ » _____ 2023 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри виробничого та
інвестиційного менеджменту
Протокол № 8 від «18» квітня 2023 р.

В.о. завідувача кафедри
Марина ДЄЛІНІ

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП
Професійна освіта
(Аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції
та харчової технології)

Гарант ОП
Оксана ВАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

спеціальність	015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)
освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)
Факультет	аграрного менеджменту
Розробники:	доцент, к.е.н. Гаврилюк В.П. (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2023 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	015.37 Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)	
Освітня програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчової технології)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	немає <small>(назва)</small>	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й рік навчання	
Семестр	5	
Лекційні заняття	15 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	0 год.	
Самостійна робота	75 год.	
Індивідуальні завдання	0 год.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	6 год. 6 год.	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є: надання і поглиблення знань студентів з економічних питань, питань розвитку економіки на макро- та мікро- рівнях, ефективне управління економічними інструментами в ринковій економіці.

Завдання дисципліни:

- вивчення теоретичних і методологічних основ економіки;
- обґрунтування закономірностей і механізму економічних відносин держави, суб'єктів господарювання та фізичних осіб;
- ознайомлення з типами економіки;
- засвоєння методів економічного аналізу діяльності явищ та процесів на макро- та мікро- рівнях;
- засвоєння знань з ефективного управління економічними інструментами.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій та методів педагогічної науки та інших наук, пов'язаних із сферами виробництва і переробки продуктів сільського господарства та харчовими технологіями і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, планувати, організовувати, контролювати, координувати роботу та вмотивовувати членів колективу.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

- Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.
- Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.
- Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.
- Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) в галузях, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програмні результати навчання (ПРН):

- Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.
- Знати основи психології, педагогіки, а також основи фундаментальних і прикладних наук, пов'язаних з аграрним виробництвом, переробкою

сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

- Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.
- Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.
- Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі, що пов'язана з аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.
- Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.
- Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях сфер, пов'язаних із аграрним виробництвом, переробкою сільськогосподарської продукції та харчовими технологіями.

Програма дисципліни передбачає необхідну самостійну роботу студентів із використанням рекомендованої літератури.

3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. ВВЕДЕННЯ В ЕКОНОМІКУ

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО В СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Основні поняття і визначення Функції та види економіки. Рівні економіки. Об'єкти та суб'єкти економічних процесів. Завдання економіки. Економічні показники та рейтинги. Теорії та моделі підприємств. Організація і розвиток власної справи. Етика підприємництва.

ТЕМА 2. ПЛАНУВАННЯ БІЗНЕСУ. ЗМІСТ І ПОРЯДОК РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУ

Етапи становлення ринкового господарства. Роль держави в ринковій економіці: минуле, сучасне, майбутнє. Ринки факторів виробництва. Моделі ринкового господарювання та класифікація ринків. Тенденції розвитку ринків та динаміка економічних реформ. Циклічність економічного розвитку. Зміст і структура бізнес-плану. Основи управління підприємством

ТЕМА 3. РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА

Персонал на підприємстві. Основні виробничі фонди. Оборотні фонди та кошти підприємства. Нематеріальні ресурси та активи. Фінансові ресурси підприємства. Інвестиційні ресурси. Лізинг - джерело інвестицій. Економічні та правові аспекти власності. Тіньова економіка. Підприємництво та ведення бізнесу. Стартапи, проекти та соціальне підприємництво.

МОДУЛЬ 2. МІКРОРІВЕНЬ ЕКОНОМІКИ

ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Попит. Пропозиція. Ринкова рівновага. Конкуренція і монополія. Інноваційні процеси. Організація виробництва.

ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ І МОТИВАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Прогнозування, планування та регулювання діяльності. Виробнича програма підприємства. Мотивація і оплата праці. Споживчі переваги та корисність. Бюджетні обмеження. Ефект доходу і ефект заміщення.

ТЕМА 6. РЕЗУЛЬТАТИ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА

Особливості ведення підприємницької діяльності. Показники ефективного функціонування підприємства. Максимізація прибутку та інвестиційна стратегія. Прогнозування та моделювання діяльності. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг). Витрати виробництва, собівартість

продукції та ціноутворення на підприємстві. Фінансово-економічні результати й ефективність діяльності підприємства. Економічна безпека підприємства

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		с/п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Введення в економіку						
ТЕМА 1. ПІДПРИЄМСТВО В СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ	16	2	4	-	-	10
ТЕМА 2. ПЛАНУВАННЯ БІЗНЕСУ. ЗМІСТ І ПОРЯДОК РОЗРОБКИ БІЗНЕС-ПЛАНУ	23	2	6	-	-	15
ТЕМА 3. РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА	25	4	6			15
Разом за змістовим модулем 1	64	8	16	-	-	40
Змістовий модуль 2. Економіка підприємства						
ТЕМА 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	16	2	4	-	-	10
ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ І МОТИВАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ	16	2	4			10
ТЕМА 6. РЕЗУЛЬТАТИ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА	24	3	6			15
Разом за змістовим модулем 2	56	7	14	-	-	35
Усього годин	120	15	30	-	-	75

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підприємство в системі господарювання	2
2.	Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану	2

3.	Ресурси підприємства	4
4.	Організація діяльності підприємства	2
5.	Планування і мотивація діяльності	2
6.	Результати і ефективність виробництва	3
Разом		15

6. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
не передбачено навчальним планом		

7. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підприємство в системі господарювання	10
2	Планування бізнесу. Зміст і порядок розробки бізнес-плану	15
3	Ресурси підприємства	15
4	Організація діяльності підприємства	10
5	Планування і мотивація діяльності	10
6	Результати і ефективність виробництва	15
Разом		75

8. ЗРАЗКИ КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ, ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТАМИ

Тестові завдання

1. Економіка - це...
 2. Соціально-економічні застосування та модельний опис існуючих кількісних взаємозв'язків і взаємозалежностей між аналізованими показниками економічних процесів - це.
 3. Перелічіть типи економіки:
 4. Організація вважається успішною, коли вона досягає поставлених перед собою цілей. Складовими успіху при цьому виступають: виживання, тобто можливість існування якомога довше; результативність та ефективність.
- А. Так;
- В. Ні.

5. До факторів управління економікою відносять:
- А. Економічні інтереси суспільства
 - Б. Необхідність гармонізації державних, колективних та приватних інвесторів.
 - В. Вплив державних органів на спеціалізацію приватних господарств.
 - Г. Процес впливу на фінансові відносини і фінансові ресурси.
6. Що включає в себе логічна структура методів економетричних досліджень?
- А. Одне рівняння;
 - Б. Два рівняння;
 - С. Систему одночасних рівнянь;
 - Д. Систему послідовних рівнянь.
7. Фінансові ресурси - це?
8. Моделювання - процес побудови моделі, за допомогою якого вивчається функціонування об'єктів різної природи?
- А. Так;
 - Б. Ні.
9. Внутрішньою характеристикою раціонального керування господарського комплексу та його складників є:
- А. Цілісність;
 - Б. Оптимальність;
 - В. Специфічність;
 - Г. Стійкість.
10. В синтезі яких трьох складових полягає сутність ринкової економіки?
11. Що є вихідними характеристиками конкуренції?
12. Чим наповнюється державний бюджет?
13. Що таке фінансова система?
14. Що таке перехідна економіка?
15. Економічний прогноз - це такий матеріально або розумово зображуваний об'єкт, який у процесі дослідження замінює об'єкт-оригінал таким чином, що його безпосереднє вивчення дає нові знання про цей об'єкт?

А.Так;

Б.Ні.

18. Що таке Валовий внутрішній продукт і Національний дохід?

19. Перелічіть найбільш важливі рейтинги розвитку країн світу...

20. Знайдіть відповідність між основними етапами економетричного моделювання та їх суттю

Етапи	Характеристика
1.Проблемний	А.Ретроспективний аналіз економічної сутності досліджуваного процесу, формулювання та формалізація інформаційної бази моделі.
2.Формалізаційний	Б.Аналіз мультиколінеарності прогнозних змінних, її усунення та вибір найбільш інформативних із них.
3 .Інформаційний	В.Обчислення оцінок невідомих параметрів, що входять в економетричну модель, їх достовірності.
4 .Ідентифікаційний	Г.Прийняття гіпотези взаємозв'язку, вибір загального виду моделі, специфікація економетричних зв'язків у рівняннях.

21. На тісній єдності яких важливих аспектів базується економетрична модель?

А. Якісного теоретичного аналізу існуючих взаємозв'язків;

Б.Специфікації моделі;

В. Специфікації функції;

Г.Емпіричної інформації.

Кейси та задачі

Задача.

Фірма передбачає, що для закупівлі нового обладнання через 5 років фірмі потрібно буде 500 000 грн. На даний момент часу вона має в своєму розпорядженні гроші і готова покласти їх на депозит єдиним внеском, щоб через 5 років він досяг 500 000 грн. Якою повинна бути сума внеску, якщо відсоткова ставка становить 14% річних?

Засоби: функції ПС. Аргументи: ставка = 14%, кпер = 5, бс = 500000.

Результат: =ПС (14%;5;;500000) = ???

Задача.

Розв'яжіть задачу в середовищі Excel, якщо n - порядковий номер студента в журналі. У підприємця є можливість щорічно протягом 4 років інвестувати (2000 +n) грн. у два проекти: під 26% на початку кожного року та 38% в кінці року.

Який з проектів принесе більший прибуток?

Задача.

Враховуючи інфляцію, для вкладу 20000 грн. було запропоновано застосовувати змінну відсоткову ставк. При цьому передбачено наступний порядок нарахування відсотків: перший 6,5%, наступних два - 7%, а останніх два - 9% річних. Яку суму отримає вкладник через 5 років?

Засоби: функція БЗРАСПИС. Аргументи: первичное = 20000, для аргументу план введемо в діапазон комірок B2:F2 значення 6,5, 7, 7, 9, 9%.

Результат: = БЗРАСПИС (B1; B2:F2) = ???

Аналогічний результат можна отримати при використанні запису: = БЗРАСПИС (20000;{0,065;0,07;0,07;.0,09;.0,09}).

Задача.

Підприємець узяв кредит 100000 грн. під 12% річних для купівлі обладнання. Експлуатація обладнання принесла йому прибуток: перший рік - 15000 грн, другий - 20600грн, третій 25000 грн, четвертий - 25000 грн, п'ятий - 29000 грн. Прибуток підприємець вирішив реінвестувати під 16% річних. Якою є модифікована внутрішня ставка прибутковості?

Засоби: функція МВСД.

Задача.

У 20 років юнак прийняв рішення щомісячно вносити в банк 200 грн. У якому віці він може стати мільйонером, якщо відсоткова ставка складає 8% річних? Засоби:

функція КПЕР. Тривалість фінансової операції можна знайти і за допомогою підбору параметрів для функцій БС та ПС.

Задача

Коваленко має невелику гончарну фірму. Він наймає одного помічника і платить йому 6000 грн на рік. Щорічна оренда приміщення складає 2500 грн. На сировину витрачається 10 000 грн. Коваленко інвестував в устаткування (гончарні кола, печі та ін.) власні заощадження в розмірі 20 000 грн, що могли б йому приносити 10 % річних за умови вкладення їх у банк. Конкурент пропонував Коваленкові 7500 грн на рік за місце гончаря в його фірмі. Свої підприємницькі здібності Коваленко оцінює в 3500 грн на рік. Загальний виторг від продажу гончарних виробів склав 60 000 грн. Визначити: розмір бухгалтерського, економічного й чистого прибутку, якщо податки і платежі складають 30 %.

Кейс

Якщо люди щось говорять, це ще не означає, що їх твердження вірні. Хорошим прикладом є фіаско бренду New Coke. Маркетологи компанії Соса-Сола провели опитування споживачів про їх переваги щодо безалкогольних напоїв. Потім компанія використовувала результати опитування для розробки формули, краще відповідної перевагам. Це не вдалося. Люди вийшли на вулиці, протестуючи проти New Coke. Багато намагалися купити побільше «старої» Соса-Сола, і запаси магазинів швидко виснажилися. Це був повний провал в галузі зв'язків з громадськістю, за винятком, можливо, реклами на мільйони доларів, яку безкоштовно отримала компанія. Як Ви вважаєте чому бренд New Coke зазнав невдачі?

Кейс

Існує переконання, частково пов'язане з деякими попередніми міфами, що прогнозна аналітика - це чорний ящик. Ви завантажуйте дані, щось відбувається в «ящику» (комп'ютері), і він видає точні прогнози. Це приємне, але не зовсім правильне переконання. У результатах обробки даних зазвичай спостерігається безліч помилкових кореляцій, які насправді не доводять наявності взаємозв'язків

між показниками. Результати машинної обробки даних - це ефективний перший крок в прогностичній аналітиці. Чи є цей крок останнім і достатньо комп'ютерного аналізу для прийняття рішення?

**Тестові завдання тестів для визначення рівня
засвоєння знань студентами**

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Факультет аграрного менеджменту
Кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ
з дисципліни
Економіка підприємства

Студент групи _____

П.І.Б. _____

кількість балів

національна шкала

шкала ECTS

дата

Київ 2023

Цілі виконання. Виконання тестових завдань здійснюється для перевірки засвоєння
необхідного обсягу знань за темою

Навчально-методичні матеріали:

- [1] Offline матеріали до вивчення теми
- [2] Рекомендована література до теми
- [3] Матеріали аудиторних занять

Умови виконання:

- (a) Виконання тестових завдань проходить в аудиторії.
- (b) Під час виконання тестових завдань слід уважно виконувати інструкцію з їх виконання.
- (c) Кожне тестове завдання має тільки одну правильну відповідь.

Оцінювання результатів

Оцінка визначається відповідно до кількості правильних відповідей .

Оцінка є позитивною, якщо частка правильних відповідей складає більше, ніж 60%.

Теоретичні завдання:

1. Функції та види економіки. Рівні економіки
2. Економічні та правові аспекти власності

Тести

1. Яка модель ринкової економіки характеризується незначним втручанням держави і всебічною підтримкою підприємництва?

- a) вільний ринок;
- b) соціально орієнтований ринок;
- c) державно керований ринок;
- d) адміністративний ринок.

2. Скільки термінів містить діюча редакція Інкотермс?

- a) 11
- b) 13
- c) 10
- d) 12

3. Який принцип покладено в основу формування термінів «Інкотермс - 2020»?

- a) принцип зростання зобов'язань продавця;
- b) принцип зростання зобов'язань покупця;
- c) принцип зростання витрат;
- d) принцип зростання зобов'язань продавця щодо страхування

контракту.

4. Що означають обов'язки покупця щодо поставки товару згідно з умовою СРТ?

- a) прийняття товару від продавця згідно з контрактом;
- b) прийняття товару згідно з пунктом «Поставка товару» від перевізника в обумовленому місці призначення;
- c) прийняття товару від перевізника;
- d) прийняття товару від продавця в обумовленому місці.

5. Які обов'язкові умови має містити міжнародний контракт купівлі-продажу?

- a) гарантії;
- b) пакування та маркування;
- c) страхування;
- d) захисні застереження;

- e) форс-мажорні обставини;
- f) умови платежу.

6. Які з перерахованих факторів впливу на контрактну ціну є кон'юнктурними

- a) стабільність вартісно-економічних відносин;
- b) поточні зміни обсягів виробництва та споживання;
- c) валютні коливання;
- d) фактори, пов'язані із суто ринковими закономірностями;
- e) стихійні лиха;
- f) збройні конфлікти.

7. Яка політика державного регулювання передбачає контроль за грошовою пропозицією через ставку процента, резервну норму та інші інструменти?

- a) грошово-кредитна потічка;
- b) фіскальна політика;
- c) зовнішньоекономічна політика;
- d) політика регулювання доходів.

8. Який принцип передбачає недопущення ввезення на митну територію України імпорту товару за ціною, нижчою від порівнянної на подібний товар у країні експорту?

- a) принцип юридичної рівності і недискримінації;
- b) принцип недискримінації;
- c) принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва;
- d) принцип захисту інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної

діяльності;

- e) принцип еквівалентності обміну;
- f) принцип неприпустимості демпінгу при ввезенні та вивезенні

товарів.

9. Якими є інструменти держави щодо впровадження експортної політики?

- a) застосування процедур держзамовлення і держконтракту;
- b) регулювання експорту за рахунок встановлення мінімальних цін;
- c) розробка основ селективного розвитку виробничо-експортного потенціалу;
- d) регулювання експортних операцій;
- e) макроекономічний перерозподіл інвестицій за пріоритетними напрямками державного фінансування;
- f) регулювання імпорту за рахунок встановлення

мінімальних цін.

10. Визначте пріоритетні інструменти державної політики України стосовно імпорту:

- a) структурна перебудова імпорту;
- b) поступове розширення селективного імпорту дефіцитної сировини з країн, що розвиваються;
- c) стимулювання конкурентного середовища на внутрішньому ринку;
- d) застосування адміністративних формальностей, мита і прямого обмеження імпорту;
- e) структурна перебудова експорту, застосування адміністративних процедур, мита;
- f) поступове розширення селективного імпорту дефіцитної сировини з розвинених країн.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час вивчення курсу для активізації навчального процесу застосовуються ділові ігри, проблемні завдання, підготовка реферативних доповідей та інші методи та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.

На лекціях увага студентів зосереджується увага на проблемних питаннях за структурованим матеріалом з наведенням конкретних прикладів практичного застосування отриманих знань та зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем та заохоченням студентів до критичного сприймання нового матеріалу.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи студентів є чіткий контроль відвідування студентами занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Контроль успішності навчання студентів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю.

Здійснюється оперативний і рубіжний (модульний) поточний контроль.

Оперативний поточний контроль здійснюється у формі індивідуального та групового контролю засвоєння навчального матеріалу, перевірки підготовленості студентів до виконання практичних занять.

Рубіжний (модульний) поточний контроль здійснюється у вигляді письмових контрольних робіт за темами лекційного курсу та практичних занять (теоретичні питання, тестові завдання, презентація результатів групової роботи над вирішенням проблемних завдань (кейс-стаді), розв'язування задач).

Поточний контроль за останнім змістовим модулем проводиться в останній тиждень навчального семестру.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (1-й семестр) за графіком семестрового контролю у вигляді тестів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточний контроль				Рейтинг з навчальної роботи R _{НР}	Рейтинг з додаткової роботи R _{ДР}	Рейтинг штрафний R _{ШТР}	Підсумкова атестація (екзамен чи залік)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4					
0-100	0-100			0-70	0-20	0-5	0-30	0-100

Примітки. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 03.03.2021 р. протокол № 7). Рейтинг студента з навчальної роботи R_{НР} стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{ДИС}} + R_{ДР} - R_{ШТР},$$

де R⁽¹⁾_{ЗМ}, ... R⁽ⁿ⁾_{ЗМ} - рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою; n - кількість змістових модулів;

K⁽¹⁾_{ЗМ}, ... K⁽ⁿ⁾_{ЗМ} - кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

K_{ДИС} = K⁽¹⁾_{ЗМ} + ... + k⁽ⁿ⁾_{ЗМ} - кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

R_{ДР} - рейтинг з додаткової роботи;

R_{ШТР} - рейтинг штрафний. Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти K⁽¹⁾_{ЗМ} = ... = K⁽ⁿ⁾_{ЗМ}.

Тоді вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})$$

$$R_{НР} = + R_{ДР} - R_{ШТР} \cdot n$$

Рейтинг з додаткової роботи $R_{др}$ додається до $R_{нр}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{штр}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{нр}$. Він визначається лектором і вводиться рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Розрахунковий рейтинг з дисципліни становить 100 балів. Рейтинг з навчальної роботи - 70 балів, рейтинг з атестації - 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Оцінка «Відмінно» виставляється студенту (слухачу), який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «Добре» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «Задовільно» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях і при виконанні завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка «Незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни «Економіка підприємства» (робоча програма навчальної дисципліни, курс лекцій, ілюстративні матеріали, презентації, відео-лекції до курсу).

13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Андрійчук В. Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу : [підруч.] / В. Г. Андрійчук. - К. : КНЕУ, 2013. - 779 с.
2. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник / О.О.Непочатенко. - К. : ЦУЛ, 2013. - 504 с.
3. Сіменко І. В. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. / І. В. Сіменко. - К. : Ліра-К, 2013. - 384 с.
4. Ха-Джунг Чанг. Економіка. Інструкція з використання / Ха-Юн Чанг. - Київ : Наш Формат, 2016. - 400 с.

Допоміжні:

1. Волинчук Ю.В., Вахович І.М., Пушкарчук І.М. Теоретико-методичні аспекти логістичного управління матеріальними потоками підприємств. Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1. Економіка. 2014. № 2 (22). С. 81-88. URL: <http://journals.uran.ua/nvgeci/article/view/27389/24543>.
2. Гавриш О.М., Пильнова В.П., Пісковець О.В. Інноваційне підприємництво: сутність, значення та проблеми в сучасних умовах функціонування. Економіка та держава. 2020. № 12. С. 109-113. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4819&i=18>.
3. Закон України «Про акціонерні товариства». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 16.08.2020 року. URL : www.rada.gov.ua.
4. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 03.07.2020 року. URL: www.rada.gov.ua.
5. Закон України «Про господарські товариства». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 03.07.2020 року. URL: www.rada.gov.ua.
6. Закон України «Про інвестиційну діяльність». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 18.12.2017 року. URL: www.rada.gov.ua.
7. Закон України «Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю». Відомості Верховної Ради України: - К.: редакція від 16.07.2020 року. URL: www.rada.gov.ua.
8. Івченкова О.Ю., Крикуненко К.М. Інноваційне підприємництво як складова

стратегії розвитку економіки України. Економ. вісн. Донбасу № 3(53), 2018. С. 141-146.

9. Левітт С. Фрікономіка. Зворотній бік усього на світі / Стівен Левітт і Стівен Дабнер. - Київ : Наш формат, 2018. – 247

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Законодавство України . URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/>.
3. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.URL: <http://www.ier.com.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>.
6. Статистика, звіти, плани. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) : веб сайт. URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/statistics>.
7. Education Statistics. Available Indicators. The World Bank : веб сайт. URL: <http://datatopics.worldbank.org/education/indicators>.